

คู่มือการเพาะปลูก

ไม้ตัดใบ

บรรณาธิการ : อดีชาติ ศรีสุวัฒ
เรียบเรียง : ปรัชญา รัศมีธรรมวงศ์

อย่างเมืองอาเซียน

ไม้ตัดใบ ธุรกิจติด มีอนาคต

✿ ไม้ตัดใบเชิงการค้า (ในเล่ม)

ใบเตย, โปรดังฟ้า, ปริก
เฟิร์นนาคราช, เฟิร์นใบมีด:
หมากเหลือง, หมากผู้, หมากเมีย
กวนอิม, กนกลายไทย, ยางอันเดีย
พลูต่าง, สับเมือง, บอนสี
ชาบาน้ำ, เลิบครุฑ, เศรษฐีเรือนนอก
ม่อนสเตตรา, พีโลเดนดรอน
มรกตแดง, สาบัน้อยประทับปั่ง
ไฟฟลีปีนส์, แพลกซ์สีประจำบัน

✿ สัมภาษณ์พิเศษ...

8 เชียนไม้ตัดใบ เป็นล้าน

คู่มือการเพาะปลูกไปต่อไป...อย่างเมืองอาเซียน

ราคา 110 บาท

ISBN 978-616-7466-37-8

9 786167 466378

ตับ (ไฟ) กวนอิม

(บบ) บอนสเตอร์ใบสวยงาม

(ล่าง) สักขีบนของแปลงใบหน้าวัวกีปอร์ง อาคารด่ายเกิดสลดว่า แสงกำให้ไปเป็นโรค

(บ) เพริมนากว้าง
(ล่างซ้าย) เพริมนีบินานยักษ์ (ล่างขวา) เพริมนนคราช

(บบ) หมากพูหนากเบีย

(ล่าง) หมากเหลือง

(บน) ยางอ่อนเดียว

(ล่าง) หน้าวัวในขายเป็นกระถาง

(บ) ไฟฟ์ลีปเป็นสหายนีบกรุงเทพ

(ล่างซ้าย) รูปแบบการจัดดอกไม้ด้วยไฟฟ์ลีปเป็นสประกอบ (ล่างขวา) ต้นไฟฟ์ลีปเป็นส

(บน) บอนสี
(ล่าง) หัวใจลาย

(บน) พีโลเดนดรอน
(ล่าง) พีโลหนวดปลาหมึก

(บน) ปริกหางกระดอง
(ล่าง) พลูต่าง (ราเชียสกินอ่อน)

คู่มือการเพาะปลูก ไม้ตัดใบ อย่างมีอิทธิพล

อภิชาติ ศรีสอด , ปรัชญา รัศมีธรรมวงศ์

ข้อมูลทางบรรษณานุกรมของขอสมุดแห่งชาติ

อภิชาติ ศรีสอด , ปรัชญา รัศมีธรรมวงศ์

คู่มือการเพาะปลูก ไม้ตัดใบ อย่างมีอิทธิพล

พิมพ์ครั้งที่ ๑ .--กรุงเทพฯ : นาคา อินเตอร์เมดี้, 2555

112 หน้า: ภาพประกอบ

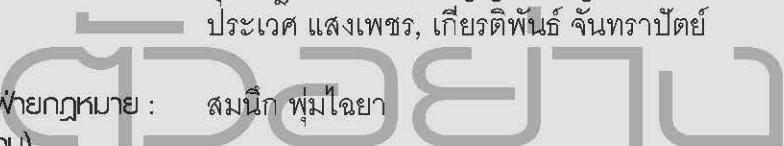
1. สายพันธุ์ไม้ใบที่ปลูกเชิงการค้า 2. ไขความลับธุรกิจไม้ตัดใบ 1. ชื่อเรื่อง

ISBN : 978-616-7466-37-8

ที่ปรึกษา :

สุราษฎร์ ทองมาก, ปัญญา เจริญวงศ์,
ประเวศ แสงเพชร, เกียรติพันธ์ จันทร์ปัตย์

ที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมาย :
(ทนายความ)

ผู้จัดการทั่วไป :

วิภาวรรณ ปิยะปราโมทย์

หัวหน้าส่วนหนังสือ

เฉพาะกิจเชิงเกณฑ์ :

อัมพา คำวงศ์ษา

กองบรรณาธิการ :

ทิพย์ภวัลย์ เอี่ยมบรรณพงษ์, สุารินีย์ เจริญรุ่งใจนฤตี,
เกรียงไกร ยอดชมภู, พริม ศรีนานາม, รสริน เกลี้ยงเกลา,
มนี เมฆี, พัชรี สำโรงเย็น, กิตติมา ทวีເກະມ, เกวลี เอี่ยมกิจ,
ทรงพล น้อยบัวทิพย์, มุนินทร์ นิลแสง

ฝ่ายศิลปกรรม :

เฉลิมพงษ์ กวินรัตนมงคล

สำนักพิมพ์ :

บริษัท นาคา อินเตอร์เมดี้ จำกัด
เลขที่ 64/51-53 หมู่ 3 ต.คลองมะเดื่อ อ.กระหุ่มแบน
จ.สมุทรสาคร 74110 โทร. 034-473213-5 , 08-1372-9483
แฟกซ์. 034-473215
www.nakaintermedia.com
e-mail : api_naka@yahoo.co.th

คำนำ

การปลูกไม้ตัดใบนับเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่สามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรไทย เนื่องจากตลาดไม้ตัดใบในประเทศไทยได้มีการขยายตัว อันเป็นผลมาจากการเติบโตของธุรกิจร้านจัดดอกไม้ รวมทั้งธุรกิจการตกแต่งสถานที่ในโอกาสต่างๆ

นอกจากรากไม้ตัดใบก็นับว่าเป็นตลาดที่น่าสนใจ แม้จะในปัจจุบันมูลค่าการส่งออกยังไม่มากนัก แต่การส่งออกไม้ตัดใบเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา และอัตราการขยายตัวของหัตถกรรมและมูลค่าการส่งออกก็อยู่ในเกณฑ์สูง

ทางคณะผู้จัดทำ ได้รวบรวมข้อมูลการปลูก และการตลาดไม้ตัดใบเชิงการค้าและได้รวบรวมบทสัมภาษณ์ของเกษตรกรคนเก่งที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาตลาดไม้ตัดใบ โดยคณะผู้จัดทำคาดหวังว่า ความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ตรงของเกษตรกรเหล่านี้จะช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อ่านนำไปประยุกต์ใช้งานในภาคปฏิบัติได้ไม่ยากก็น้อย

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

ไม้ตัดใบ ชูรักษ์ดี มีอนาคต	4
สายพันธุ์ไม้ใบปูลูกเชิงการค้า	8
1.ใบเตย 2.ใบปูงฟ้า 3.ปริก 4.เพิร์นใบมะขาม 5.เพิร์นนาคราช 6.หมากเหลือง	
7.หมากผู้หมากเมีย 8.สาวน้อยประแป้ง 9.มราฐแดง 10.กวนอิม 11.กนกลายไทย	
12.ยางอินเดีย 13.พลูด่าง 14.ลิ้นแมงกร 15.บอนสี 16.เล็บครุฑ 17.เศรษฐีเรือนนอก	
18.ม่อนสเตร่ 19.พิโลเดนดรอน 20.แฟลกชั่สีประจำต้น 21.ไฟฟลิบบินส์	
22.กำแพงเงิน	
ไขความลับชูรักษ์ดีไม้ตัดใบ	54

รวมบทสัมภาษณ์ผู้ปูลูกไม้ตัดใบ

- “อุดม สีตัวตนนະสกุล” นายกสมาคมไม้ประดับแห่งประเทศไทย เจ้าของจักร แห่งวงการไม้ประดับ...เป็นล้าน พัฒนาสายพันธุ์ด้วยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	60
- ชุมอังการ...แหล่งผลิตไม้ตัดใบและไม้กระถาง บนพื้นที่ 400 ไร่ เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อป้อนตลาด...แห่งส่วน “รุ่งภูมิภาร์เดนท์” เมืองโถงแมงกร	65
- บุกสวน...หมากผู้หมากเมีย ขายดีตลอดกาล ที่บางกรวย ของ “ป้าหวาน”	70
- “สมปอง เพชรดี” เกษตรกรคนเก่ง แห่งกำแพงแสน...ยึดหัวหาดปากคลองตลาด พื้นลง!!! ตลาดไม้ใบยังไปได้สวย	75
- ชมความงาม เคราฤาษี หน้าวัวใบเจ้าสัว และสับปะรดสี ของ...“วนิดา พิเชตรรูปยันมิต” ที่...พุทธมงคล เมืองยอดแหลม	79
- “ทศพร บุญศุข” ล้มแล้วสู้จนชนะ...แห่งไทรน้อย เมืองนนท์ ผลิตไม้ตัดใบ...ไม่พอขาย	83
- “อำนาจ ดอกบัว” พลิกผืนนาข้าว-สวนไม้ผล มาทำไม้ตัดใบเต็มพื้นที่ ๑๗ ไร่ เผยแพร่...ตลาดไม้ตัดใบโตต่อเนื่อง ครอบคลุมหลากหลายชนิด...จะไม่เจ็บตัว	87
- เอี่ยมสวนไม้งาม , ไม้ผล ๑๐๐ ไร่ เปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ของผู้ใหญ่ “สมควร ศิริภักดี” ณ เมืองระยอง	92
บรรณานุกรม	96

ไม้ป่า อุตสาหกรรม มีอนาคต

ไม้ประดับ คือ พันธุ์ไม้ที่ปลูกเพื่อประดับอาคารบ้านเรือน แบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ 1. ไม้ใบ คือ พันธุ์ไม้ที่มีรูปร่างลักษณะใบสวยงามมีลีสันดี เช่น บอน เฟรน โภสัน บริกหางกระรอก ฯลฯ 2. ไม้กระถาง คือ พันธุ์ไม้ประดับที่นำมาปลูกและเติบโตได้ดีในกระถาง ได้แก่ สาวน้อยประดับ เยี่ยวนมีนี หมายเหตุ หมายเหลือง ตะบองเพชร เป็นต้น 3. พันธุ์ไม้ตัดไม้แคระ ถือเป็นไม้ประดับสวยงาม ที่เป็นงานศิลปะ ต้องใส่ใจและให้เวลาดูแลตลอดแต่งเป็นกรณีพิเศษ ได้แก่ ชาติด ขอย ตะโก ไมก มะลัง เป็นต้น

รู้จักไปตัดใบ

ไม้ตัดใบ (Cut Foliage) เป็นไม้ประดับที่ใบมีรูปร่างและลีสันสวยงาม สามารถตัดใบมาใช้ประดับ หรือประดิษฐ์ตกแต่งในรูปแบบต่าง ๆ ได้ดี สมัยก่อนคนไทยรู้จักใช้ใบไม้ ที่สามารถหาได้ง่ายในท้องถิ่น เช่น ใบมะพร้าว ใบกล้วย ใบเตย ฯลฯ มาประดิษฐ์ตกแต่งเจกันร่วมกับกับดอกไม้สดและใช้ในงานพิธีกรรมาทางศาสนาและขนบธรรมเนียมประเพณีเสียเป็นส่วนใหญ่

ปัจจุบันกระแสความนิยมใช้ใบไม้ประดับขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ร้านดอกไม้นิยมนำไม้ใบมาจัดตกแต่งร่วมกับช่อดอกไม้ ทำพวงหรีดงานศพ ประดับหีบศพ และครอบรูปหน้าศพ เป็นต้น ไม้ใบที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นกลุ่มไม้เนื้อร้อน บางส่วนเป็นสายพันธุ์ไม้พื้นเมืองของไทยและบางส่วนเป็นสายพันธุ์มาจากต่างประเทศ แต่เจริญเติบโตในเมืองไทยได้ดี โรคแมลงมีน้อย ทำให้ต้นทุนการดูแลและบำรุงรักษาต่ำเมื่อเทียบกับไม้ตัดดอก

กว่า 10 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้เริ่มพัฒนาไม้ประดับประเพณีไม้ตัดใบมากขึ้น ครอบคลุมพื้นที่กทม. และปริมณฑล เป็น ศลึงชัน หนองแขม ภาษีเจริญ และปริมณฑล เช่น นนทบุรี นครปฐม สมุทรปราการ พระนครศรีอยุธยา และราชบุรี

ปัจจุบัน ธุรกิจไม้ตัดใบทั้งในประเทศไทยและสังกัดของไทยเติบโตอย่างต่อเนื่อง แต่ไทยมีสูตรค่าการส่งออกเพียง 0.7% ของตลาดโลกเท่านั้น ยังมีโอกาสเติบโตในตลาดโลกได้อีกมาก แต่ปานะเสียหายที่พื้นที่การปลูกไม้ตัดใบของเกษตรกรส่วนใหญ่ เป็นธุรกิจขนาดเล็ก อาศัยแรงงานภายนอกในครอบครัว ยังไม่มีการผลิตในเชิงอุตสาหกรรมเหมือนในต่างประเทศ แทบเป็นอนาคต หากหน่วยงานภาครัฐเข้ามาสนับสนุนและส่งเสริมการปลูกไม้ใบเชิงการค้าอย่างเต็มที่ ก็เชื่อว่า จะช่วยสร้างอาชีพและรายได้ที่ยั่งยืนให้แก่เกษตรกรไทยได้อีกเป็นจำนวนมาก

เนื่องจากการปลูกไม้ตัดใบนั้น เป็นอาชีพที่สามารถสร้างรายได้สูงและปลูกได้ตลอดปี แต่เมื่อเงื่อนไขว่าเกษตรกรต้องมีแหล่งน้ำใช้ตลอดปีและมีพื้นที่เพาะปลูกไม้น้อยกว่า 3 ไร่ต่อรายจึงจะสามารถผลิตลับกันตัดใบส่งจำหน่ายได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งต้องมีการดูแลเอาใจใส่ที่ดี ทั้งนี้เพื่อให้ได้ไม้ตัดใบที่มีคุณภาพสม่ำเสมอ โดยเฉพาะต้องคุณแสงให้เพื่อให้ได้สีของใบที่สม่ำเสมอ สามารถตัดเกรดได้ ชนิดของไม้ตัดใบมีเปลี่ยนแปลงไปตามความนิยมของตลาด หลากหลายนี้ เกษตรชาวบ้านรายยังได้พัฒนามาไม้ตัดใบลูกผสมสายพันธุ์ใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ จึงมีมีตัดใบสายพันธุ์ใหม่ออกสู่ตลาดอย่างต่อเนื่อง

ไม้ตัดใบเป็นที่ต้องการของบรรดาร้านชำนาญดูกาไม้ที่เป็นเผยแพร่ตามตลาดสดและร้านข้างทาง ซึ่งจะใช้ไม้ตัดใบประกอบการจัดซื้อดอกไม้ตามความต้องการของลูกค้า ร้านจัดดอกไม้ซึ่งมีความต้องการไม้ตัดใบเพื่อจัดแจ้งหรือตกแต่งร้านหรือจัดเป็นช่อ รวมทั้งการจัดพวงหรีด การใช้เพื่อตกแต่งสถานที่ในโอกาสต่างๆ กัน เช่น งานมงคลสมรส งานศพ งานประชุมล้มเหลว งานพิธีทั่วไป งานแต่งงานเปิดตัวลินค้า เป็นต้น

วิธีการตลาดของไม้ตัดใบของไทยมีลักษณะคล้ายคลึงกับวิธีการตลาดของไม้ตัดดอก แต่ตลาดไม้ตัดในส่วนใหญ่จะอยู่ในกรุงเทพฯ การผลิตไม้ตัดใบในจังหวัดอื่นๆ มีน้อยมาก และการสั่งซื้อไม้ตัดใบนั้นจะสั่งซื้อไปพร้อมๆ กับการสั่งซื้อไม้ตัดดอก

ตลาดซื้อขายไม้ตัดใบแหล่งใหญ่ที่สุดในปัจจุบันคือ ปากคลองตลาด รองลงมาคือ ตลาดสีลมเมืองและตลาดไห่ ตามลำดับ โดยที่ปากคลองตลาดมีพ่อค้าแม่ค้าเปิดร้านขายใบไม้อยู่ประมาณ 6-7 ร้าน ซึ่งแต่ละร้านเปิดดำเนินการมา许นานหลายสิบปีแล้ว เมื่อก่อนร้านจัดดอกไม้ขยายทั่วประเทศต้องไปซื้อไม้ตัดใบถึงปากคลองตลาด

แต่ปัจจุบัน ตลาดไม้ตัดใบกระจายตัวออกไปยังพื้นที่ปริมณฑล เช่น ตลาดสีลมเมือง และตลาดไห่ด้วย ซึ่งได้รับความนิยมจากผู้บริโภคจำนวนมาก เพราะตลาดทั้งสองแห่งตั้งอยู่ในแหล่งคุณภาพที่สูง สวยงาม โดยเฉพาะสถานที่จอดรถ และสภาพการจราจร ด้านราคากำหนดภายในแต่ละตลาดมีความแตกต่าง

